

Polykleitos z Argu

Testimonia DK 40 A

A 1 /1 = Platón, Protagoras 311c

A kdybys zamýšlel dojít k Polykleitovi z Argu nebo k athénskému Feidiovi a chtěl jim za své vzdělání platit mzdu...

A 1 /2 = Platón, Protagoras 328c

Vždyť ani Polykleitovi synové, vrstevníci tuhle Parala a Xanthippa, nejsou nic oproti svému otci...

A 2 = Plinius, Naturalis historia XXIV, 55

Polykleitos ze Sikýónu, žák Hegalada [Agelada?], udělal za sto talentů jemného mladíka *diadúmena* a také stejně proslulého mužnějšího *doryfora*. Vytvořil také *Pravidlo* (*Kanón*), jak to umělci nazvali, a na něm, jako podle nějakého, zákona studovali linie uměleckého díla. Považovali ho za jediného z lidí, který dokázal, aby umění samo bylo posuzováno dílem umění.

Vytvořil také sochy svlékajícího se a nahého muže hrající kostky; dva nahé chlapce rovněž hrající kostky zvané *astragalizontés*, jež jsou nyní v atriu císaře Tita, a jsou většinou lidí považovány za nejdokonalejší dílo na světě. Dále také Merkura [Herma], který stál v Lysimachii; Herkula „průvodce“ (*hagétér*), jež pozdvihuje zbraň, a Artemona zvaného *periforétos*. Prý dovršil jak sochařství, tak i kovotepecké umění, které zavedl Feidiás. Jeho vlastním objevem pak bylo, že sochy stály na jedné noze. Varro tvrdí, (...).

A 3 /1 = Galénos, De temperamentis I, 9; 42, 26 Helmr.

Metoda je takováto: (...)

A tak je chválena mužnost Polykleitova Pravidla (*Kánonu*), pojmenovaného podle toho, že všechny části (těla) jsou navzájem přesně souměřitelné...

A 3 /2 = Galénos, De plac. Hippocr. et Plat. V; 425, 14

Chrýsippos totiž krátce před zaznamenaným výkladem, podle něhož zdraví těla spočívá v souměrnosti teplého a chladného i suchého a vlhkého, jako kdyby bylo zřejmé, že to jsou prvky těl, správně ukázal, že krása nespočívá v souměrnosti žvlů, nýbrž v souměrnosti sloučených částí těla:

Totíž prstu vůči prstu, všech prstů vůči dlani a zápěstí, těch vůči předloktí, loktu vůči rameni a všeho ke všemu, jak je psáno v Polykleitově *Pravidlu*. Neboť v tomto spise nás Polykleitos naučil souměřitelnosti těla. Svůj výklad upevnil činem, když podle předpisu onoho výkladu vytvořil sochu, a jak onu sochu, tak i spis nazval *Pravidlo* (*Kanón*). Podle všech lékařů i podle filosofů totiž krása těla spočívá v souměrnosti částí.